

# UČITELJSKI TOVARIŠ

Glasi avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati samo na naslov:

Uredništvo Učiteljskega Tovariša  
v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

Rokopisov ne vračamo.

Vse pošiljatelj je pošiljati franko.

Učiteljski Tovariš izhaja vsak petek popoldne  
Ako je ta dan praznik, izide list dan pozneje.  
Vse leto velja . . . 10.— K  
pol leta . . . . . 5.— " " " " " "  
četrt leta . . . . . 2-50 " " " " " "  
posamezna številka po 20 h.

Za reklamne notice, pojasnila, poslana, razpise služb je plačati po 20 h za petit-vrsto.  
Priloge poleg poštne 15 K.

Za oznanila je plačati od enostolpne petit-vrste,  
če se tiska enkrat . . . 16 h  
. . . . . dvakrat . . . 14 " " " " " "  
. . . . . trikrat . . . 12 " " " " " "  
za nadaljna uvrščenja od petit-vrste po 10 h.  
Oznanila sprejema Učiteljska tiskarna (telefon št. 118).

Naročnino, reklamacije, to je vse administrativne stvari je pošiljati samo na naslov:

Upravništvo Učiteljskega Tovariša  
v Ljubljani.

Poštna hranilnica št. 53.160.

Reklamacije so proste poštine

Prihodnja številka „Učiteljskega Tovariša“ izide dne 13. julija 1917.

Prvo polletje je minilo. — Prosimo svoje naročnike in naročnice, da poravnajo zapadlo naročnino, oziroma da jo obnove. — Težki so časi, težke razmere. A ravno sedaj ne smemo pozabiti sebe, da nas pozneje, ko se vrnejo normalne razmere, tudi drugi ne pozabijo. — Zavedamo se težavnega položaja, zato pa po svojih najboljših močeh služimo svoji stvari, kolikor je to v tej dobi največ mogoče. Uvažujemo vsi resnico in ravnajmo se vsi po njej: Velika je dolžnost, brezmejno več ljubezen!

## Narodni svet.

... Kot zastopniki ljudstva nikdar ne odnehamo, dokler ne dobimo narodne avtonomije, ki se bo nje ozemlje krilo z vsem rodov enega jezika!

Iz govora poslanca dr. Laginje v državnem zboru dne 14. junija 1917.

V zadnjem času so se po našem časopisu že opetovano pojavili glasovi, da si Slovenci vseh dežel osnujmo svoj skupni narodni svet, ki nam bodi tista najvišja narodna instance v vsem našem kulturnem, gospodarskem in socialnem prizadevanju in delovanju, kar so nemški Volksrati svojemu narodu.

Ako s slovenskim narodnim svetom vzporedno imenujemo nemške Volksrate, nečemo s tem reči, da hočemo svojo najvišjo narodno instanco imeti organizovano popolnoma v smislu in po tendencah nemških Volksratov, ker jih — stoječ na načelu pravičnosti in enakopravnosti — ne maramo posnemati v sili in brezobzirnosti, ki z njima uveljavljajo prvenstvo in privilegije nemškega naroda tudi po krajih in deželah, koder stoji notranjega življenja, s tem tudi je obsojamo vsako silo, ki škoduje drugemu, da na njegov račun in njemu v breme koristi sebi. Taka sila grdega in samogoltnega egoizma ni orožje kulture in ni vidno znamenje plemenitosti, temveč je le znak brutalnosti in odurnega samoljublja, pa bodi izvajana od kogarkoli in nasproti komurkoli! Delovanje take sile bije ob naša načela kreposti in morale, zato ga obsojamo, in je popolnoma izključeno, da bi Slovenci hoteli z enakim orožjem graditi svojo moč in utrjati svojo pozicijo.

Slovenski napredni učitelji smo bili prvi, ki smo hoteli vse svoje dobre sile vsega slovenskega učiteljstva združiti k skupnemu delu na kulturnem polju. Znano nam je vsem, kako smo vabili na to skupno delo, a znano nam je tudi, kako se je tisti del slovenskega učiteljstva, ki se je zatekel v Slomškovo Zvezo, odzval temu povabilu v negativnem smislu. Hiteli smo zaman na pripravljeno delo in danes smo prepričani, da bi naše skupno delo sedaj imelo vsaj že en uspeh, ki bi bil za sedanjí čas največjega pomena: Imeli bi uzakonjen oni del novega deželnega šolskega zakona, ki uravnava prežalostne gnotne razmere kranjskemu učiteljstvu! — Razcepjenost, trmoglavost in sovražnost nam je bila vedno v prokletstvo in nas tepe tudi sedaj in nas bo tepla vse dotlej, dokler bič sam ne švigne po tisti roki, ki ga spleta in vihti, in dokler prokletstvo samo z vso strašno pezo ne zgrmi nanj, ki je začetek in konec prokletstvu! Zakaj vsako zlo dejanje se maščuje!

Kdor ima srce za potrebe in koristi naroda, ta je prepričan o nujnosti in važnosti našega narodnega sveta, obenem pa mora obžalovati, da si ga že davno nismo ustanovili. Prepričani bi bili že mnogo gorja, odvrnili že mnogo nesreč. Toda bili smo preveliki lokalni patrioti in prestrastni strankarji. Bili smo Kranjci, Korošci, Štajerci, Primorci in smo se izza mej pisano gledali, zabavljali drug na drugega in bili celo razjarjeni, če je koga iz ene dežele v drugo deželo vrgla usoda služiti vsakdanji kruh, ker smo gledali v njem — tujca! Naša kratkovidnost in nepreudarnost je šla celo tako daleč, da smo morali iz ust slovenskega politika slišati neresnico, da je Celje za nas — tuje ozemlje! Da imajo koroški Slovenci danes le en državnozbornski mandat, namesto da bi imeli najmanj tri mandate, to je krivda domače politiške špekulacije, ki bi bila nemogoča, ako bi stal nad nami narodni svet kot izhodišče vsega dela za narodove koristi. O slovenskem šolstvu v obmejnih krajih niti ne govorimo! To poglavje je tako žalostno, da boli človeka srce, ako ga premišlja! Na tisoče je naše dece, ki so jo svojim materam odtujili, ali pa ki je vsaj ostala popolnoma neuka. Z našo umstveno kulturo sploh ravnajo tako, kakor mačeha ne more slabše s pastorko! Sirota Jerica — to je kratko poimenovanje vsega, kar imamo. In kar imamo, to smo si dali sami sebi ob nešteti žrtvah, v gigantskem boju za obstanek, ki je bil toliko težji, toliko žrtev in izgub bogatejši, kolikor smo sami sebe ovirali, sami sebi rušili, kar so eni zidali; zakaj bili smo najprej deželani in strankarji, a kadar je bilo treba jokati na razvalinah ali ob ponesečenih akcijah, kadar je bilo torej že prepozno, takrat smo bili šele Slovenci, če se nismo tudi tedaj več ali manj očito veselili nesreč v lastnem narodu! Na gospodarskem polju je oslabila naša moč premnoga nezgoda najžalostnejših posledic, ki je cele rodovine, cele vasi in občine vrgla v nesrečo. Namesto da bi svojih pet vinarjev držali skupaj, smo jih začeli razpostavljati na kupče. Nesrečna je vsaka igra, a najnesrečnejša je ona z narodovim imetjem.

Kar smo zakrivali zla sami, tega ni mogoče napraviti nestorjenega. A mogoče je preprečiti vse, kar bi bilo v bodočnosti temu enakega! Zato je pa treba spoznavati krivde preteklosti, da se jim izognemo v bodočnosti! Treba je izbrati in združiti najboljše moči, ki jim narodova volja izkaže svoje zaupanje! Treba je organizacije vsega dela, ki sodi v sedanjí položaj vseh stanov in ki meri na bodočnost naroda kot celote! Vsaj v presojanju svojih celokupnih narodnih potreb in zahtev, v delu tega, kar rabi narod kot celota v moralnem in materialnem pogledu kot kulturno ljudstvo in kot sestavni del državne enotnosti si damo lahko sami svojo narodno avtonomijo, če se zlije vsa naša dobra volja in vsa naša produktivna sila v narodni svet, kjer se naj zbero zastopniki vseh slojev in vseh stanov! Nad vohodom napravite napis: Vstop liscam in volkovom ni dovoljen! —

Ako je Dunaj združil vse, ki hočejo v resnici koristiti narodu, zakaj bi jih delo v domovini ne moglo združiti? Stvari so, ki nas lahko vedno ločijo, a poiskati moramo tiste zadeve, ki nas lahko vedno združujejo. Ako se tuintam odkrhne kos strankarske ošabnosti in trmoglavosti, ni to še nesreča! Pustite, naj gre vsa ošabnost in trmoglavost, zakaj običajno tiči za njo še kaj drugega, kar diši po egoizmu in častihlepu! Sreča narodova je več vredna nego posamezna politiška eksistenca, ki bi nasprotovala organizaciji skupnega dela, narekovanevala od interesov narodove eksistence in bodočnosti! Bodočnosti pa je izvor sedanjost, in kakor si posteljemo, tako bomo ležali! Nikar pa naj nihče ne misli, da nam kdo drugi zrahlja posteljo! Rahljal bi že, toda med navidezno dobrim delom bi podtaknil bodečega trnja pod lepo odejo. Bodimo nezaupni proti tuji pomoči, zaupajmo pa svojim silam, ki jih moramo organizirati, ako hočemo, da se okoristi ob njih narod in domovina! Ustvarimo novo zemljo sami iz sebe, potem bo tako naša, da nam je nihče in nikoli ne vzame!

## LISTEK

### Cesarska pesem.\*

Bog obvaruj in ohrani  
Avstrijo, cesarja z njo!  
Modro nam, ki smo mu vdani,  
vladaj z vere pomočjó!  
Branimo Mu krono dedno  
proti vsem sovražnikom:  
S Habsburškim bo tronom vedno  
Avstrija naš srečni dom!

Za dolžnost in za pravico  
vsak pošteno, zvesto stoj;  
če je treba, pa desnico  
s srčnim upom dvigni v boj!  
Naša vojska iz viharja  
prišla še brez slave ni:  
Vse za dom in za cesarja,  
za cesarja blago, kri!

\*) Prijavljamo po obliki in deloma po vsebini izpremenjeno besedilo Cesarske pesmi, kakor to odgovarja sedanjim razmeram. Šolske oblasti naj poskrbe za splošno rabo tega besedila. Uredn.

Meč vojščaka naj varuje,  
kar marljivost pridobi,  
duh z umetnostjo zmaguje,  
moč mu v znanosti zori.  
Slava naj deželi kljuje,  
blagor naj objema vse:  
Vsej, kar solnce je obsije,  
Avstriji naj mir cvetè!

Trdno, bratje, se sklenimo,  
sloga pravo moč rodi;  
takrat lahko vse storimo,  
ako združimo moči!  
Želja sklepa nas edina  
nerazvezno med seboj:  
Živi cesar, domovina!  
Avstrija, ti večno stoj!

In cesarju je družica,  
iste misli z njim goječ,  
plemenita cesarica,  
vse enako nas ljubeč!  
Kar nam more v srečo biti,  
Jima daj nebes Gospod:  
Slava Karlu! Slava Ziti!  
Naj živi Habsburški rod!

## Iz umetniškega sveta.

Tri produkcije „Glasbene Matice“.  
(19., 20. in 21. junija 1917 v Mestnem domu.)

Koncem vsakega šolskega leta da „Glasbena Matica“ javen račun o delovanju svoje glasbene šole in takrat pokaže uspehe, ki jih je tekom leta doseglo učiteljstvo v posameznih strokah. Matične produkcije so bile pred leti skoro pravi koncerti, saj so nastopali gojenci, ki jih danes štejejo med odlične slovenske umetnike, na katere „Glasbena Matica“ kot njihova vzgojiteljica lahko gleda s ponosom. Pevci Betetto, Križaj, Levar, Rijavec, goslač Ivan Trost, pianisti Anton Trost, Niko Štritar, oba brata Ravnika in še nešteto drugih, so vsi kot solisti vstopili v svet, absolventje šole „Glasbene Matice“. Umljivo je, da v sedanjih časih, zlasti letos, ko potečejo v kratkem tri leta, odkar divja grozna svetovna vojna ni mogoče pokazati velikanskih uspehov. Vojna je posegla povsod vmes. Opazil sem, da starejši moški gojenci niso nastopali, ker so pač v vojaških suknhah, dočim se je prav dobro izkazala mladina, posebno deklice.

Takoj na prvi produkciji mi je pustila lep utis vijolinistinja — redkost pri nas — Minka Koprivčeva. V Svendsenovi Ro-

manci sem čutil učenke nežen, lahek poetglaj, čisto igro in predvsem — dušo. Jako snažno je igrala one dele na sami G struni (sul G). Je tu kal, iz katere lahko nekaj zraste. S primerno pridnostjo se Koprivčeva lahko razvije v izborno vijolinistinja, ker je res nadarjena. — Dosti manj občutka sem našel v igri Zorana Hribarja, ki je svojo nalogo sicer rešil dobro, vendar z malimi izjemami precej mehancično. Med pianistinjami je pokazala Caciula-Papp dobro tehniko in gibčnost v desni roki, Ivanka Lampe je izrazito predavala Bortkiewizev „Vihar“, skladbo pestrih barv in mogočnih akordov. Tudi Zdenka Tomišek se je postavila z dvema arabeskama Debussyja, dobro se je uvedel mladi Fran Potočnik s Foersterjevo točko „Slovenske vojaške pesmi“.

Kot novinka-pevka se je predstavila Josipina Bauer. Ima glas s precejšnjo višino, v nižini lepo pobarvan. Pela je Vilharjevo „Nezakonska mati“ občuteno, z dramatičnimi akcenti in teatralično pozno. Prav lepo se je podal recitativ „on, ki ptice pod nebom živi“. Slutim, da Bauerjevo srce vleče na oder. Mogoče ji bo tam sreča mila, seveda le po končani šoli g. Hubada.

Nastopil je še zbor gojenk in je ljubko zapel češko narodno „Ajaj le angelček moj“, Rožančevo „Ah ni li zemljica krasna“ in Jenkovo „Na tujih tleh“. Presenetilo me je lepo prednašanje, dosti natančna izgovarjava





## Tržaške vesti.

—t— Prva slovenska matura v Trstu. Pred c. kr. izpraševalno komisijo na zapslovalnem tečaju goriških učiteljskih je napravil zrelostni izpit z odliko Franc Stiplojšek iz Barkovelj. Čestitamo mlademu tovarišu!

—t— Tržaške mestne učiteljice so predložile magistratu in namestništvu spomenico, v kateri zahtevajo zvišanje plač in izvršitev imenovanj, ki jih že tri leta ni bilo. Posebno žalosten je položaj učiteljic-suplentinj, ki jih je nad sto, nekatere z večletno službo, in ki dobivajo le 3 K 33 h dnevne in 33 h draginjske doklade na dan. Obljubila se jim je ugodna rešitev njih utemeljene zahteve.

—t— Učenci C. M. šole pri Sv. Jakobu v Trstu so nabrali v dneh žepnih robcev poleg obilice blaga tudi 760 K v gotovini.

—t— C. kr. pripravnica srednjih šol v Trstu je podpisala 1000 K šestega vojnegosojila.

—t— Mestni slovenski otroški vrtec pri Sv. Ivanu konča dne 1. julija t. l. 20 let, odkar je bil ustanovljen. Dvajsetletnico svojega obstanka je praznoval kar najlepše in najdostojneje dne 24. t. m. z razširjenjem svojih prostorov, kjer bodo odslej poučevale 4 učne osebe. Ob tej priliki se je vršila lepo uspeša otroška prireditve v korist vdovam in sirotam padlih junakov. Vivat, floreat, crescat!

—t— Razpisana mesta za otroške vrtnarice v Trstu. Vladni komisar razpisuje več mest otroških vrtnaric. Med drugimi so razpisana: na slovenskem občinskem otroškem vrtcu na Vrdeli mesto voditeljice ter eno ali več mest vrtnaric in eno mesto pomožne vrtnarice; na novo ustanovljenem občinskem otroškem vrtcu s slovenskim in nemškimi učnim jezikom (pri Sv. Vidu) mesto voditeljice, eno ali več mest vrtnaric ter eno ali več mest pomožnih vrtnaric. Z običajnimi dokumenti opremljene prošnje je vložiti do vštete 15. julija t. l. na mestni magistrat. Prosilke, ki so nastavljene na kakem javnem zavodu, ali na zavodu s pravico javnosti, morajo te prošnje vložiti inštančnim putem.

—t— "Edinost" piše: Hoteli smo oddati na tržaški glavni pošti ekspresno priporočeno pismo, naslovljeno na državnega poslanca g. dr. Otokarja Rybáča v parlamentu na Dunaju. Pismo smo hoteli odati seveda zaprto, toda pošta ni hotela sprejeti zaprtega pisma. Vprašamo torej: kako je mogoče, da bi se pisemska cenzura vtikala v dopisovanje volilcev s svojimi državnimi poslanci ali narobe v dopisovanje državnih poslancev z njihovimi volilci? Poslanec je imun in ni je niti civilne niti vojaške oblasti, ki bi se mogla vtikati v njegove stvari, dokler parlament sam ne pristane na to. Lepa bi pač bila, da bi bilo dopisovanje z državnimi poslanci celo v času, ko zboruje državni zbor, odvisno morda od kakega cenzorja, ki komaj ve, kaj je parlament in kaj je državni poslanec. Protestiramo najodločneje proti takemu, poslanske imunite te kršečemu in svobodno obče vanje volilcev s poslanci onemogočujočemu postopanju, na katero opozarjamo prav posebej poslance same, da na pristojnem mestu nemudoma izposlujejo spoštovanje poslanske imunite te s strani pisemske cenzure.

## Primorske vesti.

—p— Tajna germanizatorska naučna odredba za primorske dežele. Poslanec dr. Laginja je v svojem govoru v poslanski zbornici rekel med drugim: Kako daleč gre germanizatorsko prizadevanje v slovanskih krajih, spričuje tajna odredba naučne uprave, po kateri se ima v hrvatskih in slovenskih šolah v Primorju in Dalmaciji poučevati v nemškem jeziku. Nemški deželni šolski nadzorniki, ki ne znajo deset besed slovenskih ali hrvatskih, nadzorujejo slovenske in hrvatske šole.

## Splošni vestnik.

Avstrijski in ogrski otroci na letovišču v Švici. Dne 31. maja je poslal vojni preskrbni urad ministrstva notranjih del 400 otrok z Dunaja, iz Budimpešte, iz Prage, iz Gradca in iz Brna v Švico in sicer v Einsiedeln, kjer ostanejo šest tednov. Mleka in kruha in kar še več rabijo, jim ne bo manjkalo. Že pri prihodu čez švicarsko mejo so dobili belega kruha, klobasice in pomaranče.

Za internirane češke učitelje. V državnem zboru so vložili češki poslanci interpelacijo zaradi interniranih z Moravske. Začetkom vojne je vojaška oblast 300 čeških učiteljev na južnem Moravskem, ki so bili za službo z orožjem spoznani za nesposobne, proglasila za politično nezanesljive in jih strogo priprla. Tekom časa je smelo nekaj teh učiteljev na tečaje za enoletne prostovoljce ter so v vojaški službi napredovali. Večina pa še sedaj po nedolžnem trpi. Izpustje naj se takoj in dobe popolno za doščenje.

## Razgled.

Vojne izgube češkega učiteljstva. Izmed čeških učiteljev iz čeških okrajev na Češkem je doslej padlo ali umrlo 277 učiteljev.

Vzgoja k patriotizmu. "Edinost" piše: Poslanec dr. Stransky je v svojem govoru v državnem zboru pripovedoval tako-le: Tu imam odlok naučnega ministrstva, po katerem so bile zopet v zadnjem času zaplenjene zdravne odobrene učne knjige, odobrene po Gautschu, po Bylandt-Rheidtu, ministru Hartlu, Režku, in ne morda učne knjige, v katerih bi šlo za politiko, temveč učne knjige za zemljepis in zgodovino so bile zaplenjene in se ne smejo prodajati več. Zakaj? Tu se pravi na primer, da se mora na tej in tej strani izpremeniti izraz "domovina" toliko, da se bo glasilo "ožja domovina" in "širša domovina". Ne vem, kako misli naučni minister gospod pl. Hussarek o domovini. Toda jaz poznam samo eno domovino, vsak človek ima samo eno domovino in nima ožje in širše domovine. Nadalje je zaukazano, da se v teh učnih knjigah, kjer gre za razdalje, ne sme reči, kako daleč je iz Prage do Plzna, ali iz Prage do Brna, temveč le kako daleč je iz Prage do Dunaja in iz Brna do Dunaja, ali pa če gre za primerjave, se mora reči, da je tako daleč kot iz Prage do Dunaja, iz Brna do Dunaja, toda nikdar pa ne med češkimi mesti. Zaukazano je tudi, da se črta naslednje mesto: "Češka, Moravska in Šlezija spadajo k najobljudejšim, najbogatejšim in najnaprednejšim avstrijskim deželam". To je bilo zaplenjeno in bilo je zaukazano, da se mora glasiti: "Češka, Moravska in Šlezija spadajo k najobljudejšim, najbogatejšim in najnaprednejšim avstrijskim deželam, poleg Dolnje Avstrijske". To mora biti dodano... — Kaj naj potem šele rečemo mi Slovenci, ko so nam črtali iz šolskih knjig najnedolžnejše pesmice in spise in celo Prešernov "Krst pri Savici", ki je odtedaj v srednješolskih učnih knjigah, odkar je bila tiskana prva slovenska srednješolska učna knjiga. Ljudjem, ki uganjajo take in nebo kričeče neumnosti, se pač blede; drugače si ne moremo predstavljati njihovega počenjanja.

Odkod pomanjkanje premoga in sladkorja? "Grazer Volksblatt" piše: "Ker se množe upravičene tožbe o pomanjkanju premoga in sladkorja, bo prav, če se preišče, zakaj sta ta dva proizvoda postala tako redka. O tem piše "Türmer" sledeče: Da se dvigne naša valuta, ni šel samo premog v inozemstvo, marveč tudi velike množine živil: češnje, jabolka, šparglji, sladkor in krompir. Premoga se je toliko izvozilo, da je 20.000 delavcev stalno delalo za inozemstvo. Kaj nam je koristilo, da smo premog in železo v preobili meri oddali Švici in Nizozemski? Kaj nam je koristilo, da smo za zvišanje valute dali nevtralcem naša živila? Ali se je s tem naša valuta zboljšala? Ali smo si s tem pridobili le enega dobrega prijatelja? Švica je prodala naš premog v Italijo in Francijo za obrat sovražnih železnic in municijskih tovarov; naše železo se je v Švici izpremenilo v orožje in municijo, ki je romala na Francosko in pobijala naše sinove. Naš sladkor, češnje, šparglji itd., so dobro tekli Angležem, med tem ko smo mi morali jesti podzemeljsko peso, da smo z oddajo krompirja ohranili Švico pri dobri volji. In naša valuta ni poskočila niti za vinar, ker ni mogla in ker ni smela. Zato že skrbe naši sovražniki s pomočjo nevtralcev z menicami in denarnimi operacijami s pošiljanjem živil.

## Književnost.

Mladinski list "Zvonček" prinaša v 6. številko letošnjega letnika to-le zanimivo vsebino: Jos. Vandot: Jara kača. (Pesem.) Ivo Trošt: Škof bo. (Povest.) Vera: Mali računar. (Povest.) Karel Širok: Metuljček in sinica. (Basen.) Vinko Klanšek: V nesreči. (Pesem.) F. Palnak: Slike iz živalstva. Jakob Dimnik: Cesar Karel. (Slika.) Jos. Vandot: Nov krilatec. (Zlatki Gržinovi.) Ivo Trošt: Na prepovedanem potu. (Povest s sliko.) Vinko Klanšek: Dedek. (Pesem.) Pouk in zabava. Kotiček gospoda Doro poljskega.

Izdajatelj in odgovorni urednik:  
Radivoj Korene.

Last in založba "Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva".

Tiska "Učiteljska tiskarna" v Ljubljani.

## Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica "Učiteljskega konvikta" v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. maja 1917 K 131.616-07

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

## Največja slovenska hranilnica!

# MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

## Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

je imela vlog koncem leta 1916 . . . . . K 55,000.000.—  
hipotečnih in občinskih posojil . . . . . „ 30,600.000.—  
rezervnega zaklada . . . . . „ 1,500.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

# 4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo  
c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%,  
izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1%  
oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno  
Kreditno društvo.

# Kupim bukovo oglje in drva od enega vagona naprej.

Prosim za ponudbe. — Plačilo naprej.

# JAKOB TAVČAR

trgovec z ogljem in drvami

T R S T. Centrala: Via Zaccaria 3. T R S T.

# Slovenska Šolska Matica

ima v svoji zalogi razen razprodanih „Letopisov“, I., II. in III. zv. — še vse do zdaj izišle knjige ter oddaja stalnim članom tudi prejšnje celotne letnike za navadno letnino 4 K; posamezne prejšnje knjige (snopiče itd.) dobivajo člani in učiteljskišniki za polovico prodajalne cene. Nečlani pa plačajo za posamezne prejšnje knjige določeno prodajalno ceno, ki je razvidna v „Pedagoškem Letopisu“.

Posebej je izdala in založila Slovenska Šolska Matica:

1. A. Črnivec: Navodilo k I. zvezku „Računice za občje ljudske šole“. Cena 1 K.
2. Spominski list za učence in učenke, ki dobe Odpustnico. Cena 20 vin.
3. Kren-Bajželj: Javen telovadni nastop. Cena 60 vin.
4. Trunk-Dimnik: Staršem šolske mladine. Cena 2 vin.

Letnina za Slovensko Šolsko Matico znaša 4 K in se plača meseca januarja vsakega leta.